

SLOVENSKI NAROD

izhaja vsak dan popoldne, izjemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett vrt Din 2., do 100 vrt Din 2.50, od 100 do 300 vrt Din 3., večji inserati pett vrt Din 4.. Popust po dogovoru, inserati davek posebej. — >Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25.. Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafijeva ulica štev. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon: št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

GOSPODARSKI ODNOŠAJI MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO

Zanimiva izjava senatorja dr. Frangeša o preuređitvi gospodarskih odnošajev med Jugoslavijo in Italijom na osnovi vzajemnega izpopolnjevanja

Rim, 9. avgusta. — Vsi večji italijanski listi so objavili izjavo o jugoslovensko-jugoslovenskih odnošajih, ki jo je dal bivši minister in senator Oton Frangeš uredniku korporacijskega glasila »Lavoro fascista«. Njegova izjavo so italijanski gospodarski krogi sprejeli z velikim zanimanjem, zlasti ker je govoril tudi o bodočem razvoju trgovinskega prometa med obema državama, kakršnega bi lahko omogočili obe vladi v svetu tesnejšega gospodarskega sodelovanja.

Senator Frangeš je uvodoma omenil, da so izjave, ki jih je dal po naročilu ministarskega predsednika Mussolinija novi italijanski poslanik v Beogradu Viola di Campalto ob prilikah svoje nastopne avdijence pri Nj. Vel. kneznu namestniku Pavlu, nopravile tako v Jugoslaviji, kakor v ostalih dveh državah Male antante zelo ugoden vtič. Glede na to je sedaj podana možnost, da uredimo predvsem naše gospodarske odnošaje. Sporna vprašanja med obema državama so manjšega pomena. To velja zlasti za agrarne terjatve italijanskih optantov v Dalmaciji, za vporabljanje pristaniških skladis in Reki in slično — več ali manj lkalne probleme. Glavno vprašanje je nova in pametna ureditev blagovnega prometa med Italijo in Jugoslavijo.

Blagovni promet ima glede na svojo vrednost večji pomen za Jugoslavijo kot za Italijo, ker izvira Jugoslavija v Italijo kvantitativno več blag, kakor ga iz Italije uvaža. Razvoj v zadnjih letih celo kaže, da se bližamo popolnemu ravnotežju. Pripomiti je treba vsekakor, da je v času največjih količinskih razlik v prometu med obema državama Jugoslavija izvražala v Italijo skoraj zključno agrarne pridelke in

les, ki relativno le malo vplivajo na transakcije kapitala in dela glavnih dveh produksijskih faktorjev. Italija pa je tedaj uvažala v Jugoslavijo proekte, pri katerih sta bila kapital in delo osem do desetkrat bolj udeležena kakor pri jugoslovenskih surovinah, ki so bile sicer po svoji trgovinski vrednosti enake italijanskemu blagu. Jugoslavija je uvažala v Italijo blago, ki se je tu reproduciralo industrijske izdelke, ki so se nato na novo uvažali v Jugoslavijo. Ves dobiček na delu je ostal v Italiji. Zato italijanski primanjkljaj v odnosu na Jugoslavijo dejansko ni bil primanjkljaj, marveč za italijansko narodno gospodarstvo celo dobiček. Zato glede na italijansko jugoslovenski blagovni promet ni mogoče vztrajati pri zahtevi po enakem razmerju med vrednostjo blaga, k. se uvaža iz Jugoslavije v Italijo, odnosno obratno.

Na vprašanje novinarjev, kako bi bilo treba vplivati čim bolj ugodno na gospodarsko situacijo v obeh državah, da bi se promet med njima povečal, je senator izjavil: Nedvomno je uspeh pogodb, ki jih je sklenila Italija z Avstrijo in Madžarsko, po dosedanjih statističnih podatkov zelo zadovoljiv. Promet med Italijo in obema srednje-evropskima državama se je tako po svoji količini, kakor po svoji vrednosti zmanjšal. Vendar nastane vprašanje, ali omogočajo preferenze, ki so se realizirale doslej, največji efekt glede na trgovinski promet med temi tremi državami. Če bi se v odnošajih v Jugoslavijo uporabile enake preferenze, bi ne bilo pričakovati velikega efekta, ker bi moral preferencialni režim glede na jugoslovenske agrarne pridelke boljši sestaviti položaj Jugoslovenskega kmečkega prebivalstva in ojačati njegovo kupno moč v svetu večjega konsuma in-

strijskih proizvodov, ki bi v tem primeru prihajali za Italijo. S preferencami, ki so sedaj v veljavi med Italijo na eni ter Avstrijo in Madžarsko na drugi strani, bi se sicer cene, n. pr. žitu, povisale, nikakor pa bi to ne bilo v korist kmetu, marveč bi se ves profit le v mayhu posredovalcev. Gospodarski položaj bi se nikakor ne izboljšal in kmečko prebivalstvo bi ne moglo povečati svojega konzuma industrijskih izdelkov, ki bi se uvažali v smislu takega preferencialnega sporazuma z Italijo.

Zato bi samo carinske redukcije, ki bi omogočile totalno izmenjanje cen žitu v obeh državah, mogel pozitivno vplivati na nove gospodarske odnošaje med Italijo in Jugoslavijo. Izmenjanje cen v obeh državah bi ne pomenilo nikake nevarnosti, ker je italijanski uvozni center še vedno lahko očuval ceno uvozenu blagu na oni visini, ki je najbolj ugodna za dobrji razvoj žitne trgovine v Italiji. Enako velja tudi za vse ostale jugoslovenske agrarne pridelke, ker naj bi se prodajali v Italiji. Takšna preferenca za jugoslovensko blago, bi se morala seveda vsekakor rekompensirati z enakimi olajšavami za italijanske industrijske izdelke in Jugoslavija bi morala v enaki meri zmanjšati svoje carinske tarife. V vsakem primeru more le tako temeljiti preferencialni režim v obeh državah ugodno vplivati na gospodarski položaj obeh držav.

Takšna nova načela v trgovinski politiki bi se seveda ne smele omejit samo na Jugoslavijo, marveč uveljavati v vseh potravnih državah.

Novi pogodbeni odnosi med Italijo in Jugoslavijo v tem smislu bi ustvarili izhodno točko za gospodarsko rekonstrukcijo Srednje Evrope.

Izgredi v Brestu

Pariz, 8. avgusta. AA. V Brestu je prišlo sноси do novih nemirov. Kljub strogim oddredbam prefekta, ki je prepovedal shode v zborovanju ter sprejede po mestu, so se stavkujoči delavci skušali zbrati v skupine in napasti policijo, mobilno gardo, oddelke mornarice in vojske. Policija je morala 20 krat intervenirati. Pri spopadih je bilo mnogo ljudi ranjenih. Njihovo točno število ni mogoče uognati, ker so demonstranti svoje ranjence poskrili, da ne bi prisli pred sodišče. Ponoči je bil v središču mesta vzpostavljen popoln mir in red, demonstracije pa so se nadaljevale v posameznih predmestjih. Izgredi so se vrnili po točno določenem načrtu in po navodilih nekega tajnega vodstva. Ker so v mestu pogasili vse luči, so si demonstranti napravili na raznih mestih manjše ognje, s katerimi so hoteli vzemirjati prebivalstvo, da bi se zhalo morebitnih požarov. Pri demonstracijah je sodelovalo le manjše število delavcev, ki so nameščeni v pomorsko-tehničnih zavodih. Med ostalimi je bilo mnogo brezposelnih delavcev in otrok.

Rumunski prestolonaslednik v Benetkah

Benetke, 8. avgusta. n. V Benetkah je danes prispel rumunski prestolonaslednik princ Mihajlo Tu se je sestal s svojo materjo princeso Jeleno. V Italiji bo ostal mesec dni na počitnicah v materini družbi.

Ognjenik Stromboli zopet bruha

Pariz, 8. avgusta. AA. Iz Neaplja poročajo, da je začel ognjenik Stromboli spet delovati. Vulkan izloča velike množine lave. Prebivalci bližnjih vasi je zelo vznemirjeno. Eruptiona doslej še ni povzročila nikakro materialne škode.

Katastrofalne poplave

Manila, 9. avgusta. AA. Iz pokrajine Bontok prihaja še sedaj vest, da se je prepletila tam v noči na sredo spričo po slednjih vremenskih katastrof huda nesreča. Ze neke hriba se je utrgla velik plaz zemlje in zasul neko vas. 50 ljudi je bilo mrtvih. 2.000 prebivalcev dotične vasi pa je ostalo brez streh. V pokrajini Pangasanan je voda preplavila večje število vasi.

Newark, 9. avgusta. AA. V državi Ohio je nastala katastrofalna poplava. Vsa dolina reke Mooshingama je pod vodo. Po slednja takata katastrofa se je tam prepletila leta 1913 Skodo cenična doslej v tri milijone dolarjev. K sreči poplava ni zahtevala večjih človeških žrtev. V vodah so utonile tri osebe.

Berlin, 9. avgusta. AA. Kakor poroča DNB so zahtevala poslednje poplave Rme-

ne reke preko 100.000 človeških žrtev. Več kot 15 milijonov ljudi je ostalo brez doma. Poplave so opustošile 100.000 km² zemeljske površine. Več mest je popolnoma opustošenih. Škoda je vredna 2 milijardi mark.

Izgon opozicijskih politikov iz Bolgarije

Sofija, 8. avgusta. AA. Včeraj so izpustili iz policijskih zaporov direktorja sofijskega lista »Kamban« Lazarja Popovskega, ki je bil aretiran, ker je baje prejemal neke tuje države podporo za vzdrževanje svojega lista. Proti njemu je bila uvedena sodna preiskava, ker pa mu sodišče ni moglo nicensar dokazati, so ga morali izgnuti iz zagona.

Med tem krožijo po Sofiji gvorice, da bodo v kratkem izgnani iz Bolgarije zvezarski prvaki Karakulakov, bivši šef kabine Kimona Georgijeva, Ivan Hrizanov, predsednik zveze bolgarskih kmečkih zadrug, in Kumanov, član banke. Izgnani bodo na podlagi uredbe, ki dopoljuje zakon o ukinitvi političnih strank v Bolgariji.

Kako se delavstvo bori?

Dopis iz delavskih krogov

V zvezi s stavko grafičarjev je izšel v zadnjem številki marksističnega lista »Delavska politika« apel na javnost, v katerem se pod gorenjem naslovom opisuje beda stavkujočega delavstva v neki zagrebški papirnic!

Po poročilih tega lista je tamkaj v stavki 263 delavk in delavcev. Stavkujoči so si omislili zase in za svoje družinske člane na dvorišču neke gostilne skupno kuhinje, kjer si razdelita na dan in osebo po liter golaza in en kilogram ikruga ali pa klobas in fižolovke. Na vprašanje sotrudnika zagrebškega lista, kajso vam je kaj, so odgovorili zagrebški stavkujoči in njihovi ljude: »Zdaj nam je popolnoma dobro, saj smo vsak dan po enkrat dobro nasičeni!«

Dokaj mlada žena je pripovedovala: »Imam moža, ki je brezposeln, razen tega imam štiri nepreskrbljene otroke. Preživiljali smo se zgolj s tem, kar sem sama zasluzila. Lahko si predstavljate kako smo živeli s tedenskim 120 Din, ki mi jih je izplačevala tvornica in zdaj dobivamo na dan 6 litrov golaza in 6 kg kruha, to nam zadostuje, da se nasimo opoldne in zverč.

Jaz imam družino s petimi otroki, je ponavljal starejši delavec. »Da bi vsaj vedno imel zajamčeno tako hrano in toliko!«

»Delavska politika« opisuje bedo stavkujočega delavstva v Zagrebu znamenom, da bi vzbudila sočutje javnosti in proletarsko solidarnost tudi za štrajkujoči stavce v Sloveniji. Mi delavci se povsem strinjam z naziranjem da se ne da in ne sme primerjati stavcev stavcev s stavkami delavcev v obeh, kjer so mezdje pod eksistencnim minimom. Če to vendarle dela list, ki hoče veljati za glasilo proletarcev, potem to ni le samo demagogija, marveč že skrajna brezvestnost, v kateri se nekdo na račun stradačega delavstva brije norce.

Iz samega citata »Delavske politike« je videti, da so

v Zagrebu znašali tedenski prejemki za enega delavca 120 Din, pri nas pa so pri grafičarjih znašali 800, 900 in čez 1.000 Din na teden. Pri nas je torej grafičar zasluzil na en dan več kot pa v zagrebški tvornici stavkujoči delavec en teden.

Zato ni čudno, da so zagrebški stavkujoči delavci sedaj kar blaženi, ko dobijo iz skupne kuhinje vsak dan vsej po enkrat golaz in si samo žele, da bi vsaj vedno imeli zajamčeno tako in toliko hrano.

Pri nas pa grafični delavci že zdravajo niso bili več proletarji, marveč so bili večji buržui, kakor vsak višji uradnik, pa naj si bo na banovini ali na sodišču. Poznam cele vrsto stavcev, ki živijo mnogo bolj udobno in potrebujejo, kot marsikak »meščanski buržui«, ki je na glasu milijonarja. Dva poznamki imata svoje love, poznam jih, ki imajo svoje motorne colne in motor, na vozila za sport in veselje. Zato ni čudno, da si stavkujoči stavci v Ljubljani niso najeli gostilniškega dvorišča, kjer bi se skupaj kuhal golaz, klobase in fižolovko, kakor to delajo zagrebški stavkujoči delavci. Voditelji stavcev hodijo rajše na opulentno večerje k Slamiču, kjer je prijetnejše in boljše kakor v družbi stavkujočih proletarjev.

Cudim se »Delavški politiki«, da se ne ženira pretakati krokodilskih solz nad takimi »proletarji«, kakor so stavci, katerih zaupnik je še pred kratkim časom protestiral, da se je stavcu reklo, da je delavec, na pa gospod. Tem bolj se čudimo »Delavški politiki«, kjer je znano, kako divje so gospodje, ki se sedaj bore v »skupni fronti«, še pred kratkim obkladili s krilatico »cicibambuli«.

Da, da, »Delavska politika«, stavkovni in penzijski fond grafičarjev de la čudež!

Eden, ki si želi biti stavec.

London, 9. avgusta. AA. Po večini iz Addis Abebe so abesienske vojaške oblasti sklenile zgraditi močne utrdbe na meji med Abesinijo in italijansko Somalijo. Tu bodo uredili tudi velika skladisca muničije. Za primer, da bi začele italijanske čete s severne strani prodirati v Abesinijo, bodo abesienske čete nemudoma zasedle deli italijanske Somalije. Na tem mestu Italija doslej ni izvršila skoro nikakih vojaških priprav in je somaliska meja le slabno zavarovana. Abesiinci se nadajo, da bi z zasedbo Somalije ustavili italijansko prodiranje v Abesinijo.

Po najnovjejših podatkih vojaških strokovnjakov steje sedaj abesienska vojska 600.000 mož, izmed katerih jih je 250 tisoč oborožila vlad in modernim orojem. Abesiinci imajo na razpolago 300.000 pušk, po drugih vstebah pa baje cel milijon, česar pa zaenkrat nočijo priznati. Abesienska vojska razpolaga z okrog 200 topov raznih kalibrov, ima nadalje 700 do 800 strojnici in okrog 25 vojnih letal. Velike skrbi pa povzroča vladni preskrbi muničije.

Kar se tice konference same, si še vedno niso na jasnom, kakšen naj bo njem končni cilj. Poudarjajo le toliko, da ne gre za kako okoreneno konferenco, marveč predvsem za prijateljsko izmenjavo misli o abesienskem problemu, pri čemer se bo skušalo naj ti rešitev za mirno pravnavno. Kar se tice Anglije, je odločena ustrezi vsem željam Italije po gospodarskih koncessijah, odprtjanju pa slej po vse italijanske politične in teritorialne zahteve.

Konferenca treh

Pariz, 9. avgusta. AA. Kakor zatrjujejo poročila krogi, je bila sklicana konferenca treh velesil, Anglije, Francije in Italije odgovorno za teden dni, in to na željo Lavalova, ki bo konferenci predsedoval. Prihodnji teden se namreč poroči Lavalova hčerka in bo Laval prisostvoval njeni poroki. Konferenca se bo zaradi tega sestala še le okrog 25. avgusta.

Kar se tice konference same, si še vedno niso na jasnom, kakšen naj bo njem končni cilj. Poudarjajo le toliko, da ne gre za kako okoreneno konferenco, marveč predvsem za prijateljsko izmenjavo misli o abesienskem problemu, pri čemer se bo skušalo naj ti rešitev za mirno pravnavno. Kar se tice Anglije, je odločena ustrezi vsem željam Italije po gospodarskih koncessijah, odprtjanju pa slej po vse italijanske politične in teritorialne zahteve.

Nameravana aretacija münstrskega škofa

Pariz, 9. avgusta. AA. Listi so objavili naslednjo vest iz Monakovega:

Policija v Münstru je dobila odredbo da aretira v škofijski palači škofa grofa Galena. Škof

Ne tirajte rudarjev v obup!

Važna konferenca delavskih strokovnih organizacij v Trbovljah

Trbovlje, 8. avgusta.

Vznemirjenje je nastalo v rudarskih revirjih radi ponovnega znižanja cen in doavnih količin premoga s strani uprave držanih železnic, ki je prešlo tudi že na delavske strokovne organizacije slovenkih rudarskih revirjev, katerih zastopniki so se zbrali danes dopoldne v tukajnjem delavskem domu, da proučijo nastali položaj in sklepajo o ukrepih, ki bodo potrebni, da se grožeče poslabšanje že itak težkega položaja pravčasno prepreči. To konferenco je skliceval ljubljanska Delavska zbornica in se je udeležil njen tajnik g. Filip Uratnik. II. skupino rudarske zadruge je zastopal g. Pliberšek, lokalno skupino pa g. Murn. Konference so se udeležili tudi številni zastavljeni vseh treh v Delavski zbornici včlanjenih strokovnih organizacij iz Trbovlja, Hrastnika, Zagorja, Hude Jame, Kočevja in dr. Oblast je zastopal sreski podnáščnik g. dr. Orožem, razgovorom pa je prisostoval tudi narodni poslanec laškega sreza g. Rudolf Preškovič. Po vsestranski proučitvi položaja je bil soglasno sprejet naslednji komunik:

Na pobudo Delavske zbornice, strokovnih organizacij in II. skupine rudarske zadruge, so se sestali danes rudarski zaupniki iz vseh rudarskih revirjev na konferenci v Delavskem domu v Trbovlju. Konference je proučila nevarnosti, ki grože našim revirjem in celokupnemu gospodarstvu dravsko banovine radi namere, da država ponovno zniža dobave za državne železnice. Razpravljala je tudi o potrebi akcije, da bi se ta namera ne izvedla. Soglasno se je ugotovilo, da je treba v to svrhu združiti vse sile. Ustanovljen je bil akcijski odbor, ki je prejel od konference načelo, da ukrene vse potrebno, da bo tudi sproti obvezati s svojem delu javnost, katero prosimo, da ga pri njegovem stremljenju podpre. Vse časopise in delavstvo prosi akcijski odbor, da razvije svojo akcijo po njegovih navodilih.

Akcijski odbor tvorijo zastopniki Delavske zbornice, II. skupine rudarske zadruge, zastopniki vseh treh strokovnih organizacij, po 1 zastopnik naših gospodarskih organizacij in kot zastopnik največjega rudarskega seza Laškega, narodni poslanec Pleskovič. Novoustanovljeni akcijski odbor se bo sez-

Konferenca v zbornici TOI

Ljubljana, 9. avgusta

Našim rudnikom grozi katastrofa, ki poštane laiku usodna ne samo za nešteto rudarske družine, marveč, ki utegne zajeti tudi druge sloje naroda.

Kaktor znamo, es pretekli teden na moradnjem mestu osvojili predlog generalne direkcije drž. železnic, po katerem se zmanjšujejo količine premoga, ki ga bodo smeli v bodoči dobarjati rudniki v Sloveniji železnicu upravi. Istočasno pa se tudi za preostale količine znižuje cena v občutni meri. Znižanje cen je bilo sklenjeno celo že tudi za dobove prejšnjih mesecev od 1 aprila dajje, dočim se imajo redukcije dobav izvršiti v jesenskih mesecih.

Vse kaže, da je ta ukrep samo ena etapa procesa, ki se v praksi izvaja sistematično že dolgo vrsto let in ki gre za tem, da udeležbo naših premogovnikov na javnih dobach vedno bolj eliminira na korist ostalih premogovnikov, predvsem privata rudnikov v notranjosti države. Ta ukrep pa spada obenem v okvir sistematične demontaže slovenske industrije. Zadnji ukrep pomeni ne samo demantiranje prejšnjih izjav in zagotovil, marveč donaša obenem novo postrebitve pri itak nevzdržnih prilikah v naših premogovnih industrijih. Na posledice s skrbjo gleda ves narod. Poležaj proučujejo s posebno prigoščno sresko načelstvo in sodnija. Z ozirom na dejstvo, da kamniški vodovod zaradi majhnega pritiska ni priladen za gašenje se uporablja voda iz potoka Milščice.

V torek, 6. t. m. ob 19. uri se je ta poslopja, kjer je nastanjena davčna uprava prikazal gost dim in kmalu nato je gasilski rog že trobil alarm. Tako po alarmu je stolač v akcijo Prostovoljna gasilska četa Kamnik pod poveljstvom g. F. Homarja, ki je postavila svojo motorno brizgalno poleg svojega doma in potegnila cevi po Majstrovici ulici okoli šole ter napadla »goreče poslopje z dvema levtvama. Po 6 minutah od alarmu sta že dva curka oblikovala poslopje. Medtem je na telefonski poziv pribitela pod poveljstvom g. poročnika Stojkoviča Industrijske gasilske čete iz smodniščice z dvema motorkama in levtvo. Izvršila je notranji napad v »goreče poslopje in branila poslopje sreškega načelstva. Njim v pomoč so prihitele še gasilci iz Duplice pod poveljstvom g. Semeje, ki so s svojo motorno brizgalno od severne strani zavarovali ogroženo poslopje. Vajo je vodil starešina kamniške gasilske župe g. A. Cerer, sodelovalo je pa 95 gasilcev. Ta gasilska vaja je v polni meri dosegla svoj namen. Z ozirom na precejšnjo oddaljenost vode, katero je bilo treba dovajati po ozkih in zavitih ulicah so gasilci pokazali dovolj spretnost. Cevi je bilo položenih 110 m.

Kamniško občinstvo se je lahko prepričalo, da je obramba njihovega mesta proti požaru v dobrih rokah.

75 par. Na avstroogrski znamki je žig Tarvis, oz. ambulančne pošte.

— Nerednost na pošti. Novomeška pošta ima zlasti zadnjih leta izredno velik promet, pa kljub temu nima dovolj uredniških moči, da bi šel promet v red. Tako ima službo 10 uredniških mest, zadnje 4 mesece pa jih uraduje samo 8, ki pa so z delom preobremenjeni. Že edini dve leti ne dobi ti uredniki rednega dopusta ali odmora. V službi so od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Poleg mesta je treba dostavljati pošto še k 5 selskim okrajam. Tako je tudi pri zvančnikih in služiteljih. Za odpisovanega zvančnika in še posila nadomestna moč, selska pošta dostava pošto še 5 minut od mesta oddaljeni Smihel dobita pošto vsak drugi dan. V takih razmerah seveda ne morejo izostati pritožbe.

Gasilska vaja v Kamniku

Kamnik, 8. avgusta.

Med prireditvami kamniškega tedna je bila predvidena tudi skupna gasilska vaja vseh gasilskih čet kamniške občine, ki bi se imela izvršiti po nastopu načrta: Požar nastane v podstrelju nad davčno upravo. Ogenj prodre streho in ker piha močan jugozapadnički je v nevarnosti poslopje, kjer se nahaja sresko načelstvo in sodnija. Z ozirom na dejstvo, da kamniški vodovod zaradi majhnega pritiska ni priladen za gašenje se uporablja vodna iz potoka Milščice.

V torek, 6. t. m. ob 19. uri se je ta poslopja, kjer je nastanjena davčna uprava prikazal gost dim in kmalu nato je gasilski rog že trobil alarm. Tako po alarmu je stolač v akcijo Prostovoljna gasilska četa Kamnik pod poveljstvom g. F. Homarja, ki je postavila svojo motorno brizgalno poleg svojega doma in potegnila cevi po Majstrovici ulici okoli šole ter napadla »goreče poslopje z dvema levtvama. Po 6 minutah od alarmu sta že dva curka oblikovala poslopje. Medtem je na telefonski poziv pribitela pod poveljstvom g. poročnika Stojkoviča Industrijske gasilske čete iz smodniščice z dvema motorkama in levtvo. Izvršila je notranji napad v »goreče poslopje in branila poslopje sreškega načelstva. Njim v pomoč so prihitele še gasilci iz Duplice pod poveljstvom g. Semeje, ki so s svojo motorno brizgalno od severne strani zavarovali ogroženo poslopje. Vajo je vodil starešina kamniške gasilske župe g. A. Cerer, sodelovalo je pa 95 gasilcev. Ta gasilska vaja je v polni meri dosegla svoj namen. Z ozirom na precejšnjo oddaljenost vode, katero je bilo treba dovajati po ozkih in zavitih ulicah so gasilci pokazali dovolj spretnost. Cevi je bilo položenih 110 m.

Kamniško občinstvo se je lahko prepričalo, da je obramba njihovega mesta proti požaru v dobrih rokah.

SOKOL

— Sokol 1. Ljubljana — Tabor obvešča je članost, da se v vsem oddelki udeleži proslave 15 letnice obstoja Sokola na Ježici. Sokol na Ježici je bil ustanovljen v l. 1920 kot odsek našega društva, zato je naša dolžnost tem večja, da se odzovemo vabilu društva. Zbor vseh oddelkov v kraju je v nedeljo 11. t. m. ob 12.45 uri na letnem telovadnišču Tabora, od koder odkarakamo s praporji in godbo na čelu na Ježico. Vabimo ljubljanske edinice, ki se nameravajo udeležiti tega slavlja, da se nam priključijo. Zdravo! Uprava

— Ljubljanski Sokol poziva svoje članstvo, da se udeleži v čim največjem številu proslave 15 letnice Sokola na Ježici, ki bo v nedeljo 11. t. m. v Stožcih na vrhu br. Ramovša. — Za ono članstvo, ki se udeleži te proslave v kraju, je zbor ob 12.45 pri br. Sokolu L na Taboru. Zdravo! Uprava

— Sokolsko delo v zavasinskem kotu je zelo živahnlo. Dotično je matično društvo Litija že imelo svoj dobro uspehlj javni nastop, pridejo sedaj na vrsto sosedne edinice Ponovice, Sava, Polšnik in Šmartno. Društvo Ponovice — Sava bo imelo svoj praznik v nedeljo, 11. t. m., Polšnik pa 25. t. m., medtem, ko se nastop v Šmartnu vrši šele septembra. Matično društvo Litija poziva svoje članstvo, da se pojme stevilno udeleži vseh nastopov naših sosednjih edinic. Še posebna dolžnost pa nas veže do naše br. čete na Polšniku, kjer tabori sedaj naša deca in se igra na novem letnem telovadnišču, ki ga je uredilo članstvo s kulkom. Torej v nedeljo vči v Ponovice, 25. t. m. pa na Polšnik. — Zdravo!

Naposled: zakaj pa bi tudi kmet ob slovenskih prilikah ne smel napreči lepemu in iskrivemu konju ter imeti pri pogledu nanj prav isti estetski občutek kakor »gospode? Tako padajo pri globljem spoznavanju vse očetki zoper rejo ameriških kasačev, vedo živozdravniku na Murskem polju povediti, da ni večja občutljivosti drugih lahljiv konjskih pasem. Kajpada je treba tudi kasač primerno negovati in primerno hraniči, kakor vsakega konja.

Naposled: zakaj pa bi tudi kmet ob slovenskih prilikah ne smel napreči lepemu in iskrivemu konju ter imeti pri pogledu nanj prav isti estetski občutek kakor »gospode? Tako padajo pri globljem spoznavanju vse očetki zoper rejo ameriških kasačev, vedo živozdravniku na Murskem polju. Priliko za tako spoznavanje pa nudijo vsem, ki se za konjerejo v kmetskem gospodarstvu zanimajo, jubilejne prireditve Kola jahačev in vozačev v Ljutomeru od 15. do 18. avgusta. Polovinčna vožnja je zagotovljena na vseh progah.

Iz Novega mesta

Po 27 letih v roke lastnika. Te dni je prejel učitelji g. Ludvik Koželj razglednico, ki je hodila z Dunaja v Novo mesto polnih 27 let. Razglednico, ki sta mu jo pisala njegova sestra Rozi in svak Anton, je prejel seveda v svoje veliko začudenje tem bolj, ker je pisanec že 5 let mrtve. Razglednica ima datum 26. marca 1908 z včelo avstroogrsko znamko, s podobo cesarja Franca Jožeta in 5 vinarev, drugo znakovo »Narod sebi in končno sedanje jugoslovensko znamko za

STANOVANJA
Dvosobno stanovanje se odda za september. Tržaška cesta Glinice, 12
2371

PRODAM
Najmanjši zmesek 8 Din
Beseda 50 par, davek 3.- Din

Lahka letna oblačila bourett, kaša sport hlače, Meter, perilo itd. v lepi izbir zelo poceni naprodaj pri Preskerju. Ljubljana, Sv. Petra cesta 14.

RAZNO
prieten, caraven, s čistim srednjem vinkom vinkam, se dobi ne malo in veliko v LEKARNI DR. G. PICCOLI, LJUBLJANA. Tyrševa cesta 6 (nasproti Nebotičnika).

znamko, kateri se imenuje

znamko, kateri se imenu

DNEVNE VESTI

Nasi delegati na mednarodni komisiji za kazensko pravo Pravosodni minister je določil v sporazumu z ministrskim predsednikom za delegate naše države v mednarodni komisiji za kazensko pravo in kaznilične protesore juridičnih fakultet dr. Stanka Franke iz Zagreba, dr. Tomo Živanovića iz Beograda in dr. Metoda Dolencija iz Ljubljane. Doselej je zastopal našo državo v tej komisiji vedno samo dr. Tomo Živanović.

Izlet naših avtomobilistov v Bolgarijo. Bolgarski avtoklub je sprejel z največjim veseljem predlog našega avtokluba, da prirede naši avtomobilisti skupni izlet v Bolgarijo. Bolgarski avtoklub sestavi poseben program za bivanje naših avtomobilistov v Bolgariji in sporazumno z državnimi oblastmi bo ukrenjeno vse potrebno, da odneso naši avtomobilisti iz Bolgarije čim prijetnejše vtise. Izletniki krenejajo na pot najbrž 15. septembra in posetijo najprej Sofijo, potem pa vse večje kraje do Varne. Potovanje bo trajalo 8–10 dni.

Ameriški in angleški turisti v Dalmaciji. Včeraj zjutraj je priplul iz Benetk v Split angleški prekoceanski parnik »City of Naples«, ki je pripeljal 280 letovničarjev, večinoma Angležev. Potniki so se izkrcali in si ogledali mesto, zvečer so se na odpreli proti Grčiji. V Dubrovnik je pripeljal 751 turistov, večinoma Američanov. S parnim komkom »Zagreb« je pripeljal včeraj v Split skupina Francuzov, jutri pa prispe 25 Švicarjev.

General Gajda v Dubrovniku. V Dubrovniku se mudi na počitnicah še šef češkoslovaškega generalnega štaba in vodja češkoslovaških fašistov general Gajda. Iz Dubrovnika odpotuje v Italijo.

Razpis glasbene nagrade. Ustanovila Elizabeth Sprague Coolidge je razpisala nagrado 1000 (entisoč) dolarjev za delo komorne glasbe, napisano za godalni kvartet brez klavirja. Tekmovanje se lahko udeležijo skladatelji vseh narodnosti. Rok za vlaganje del poteka 30. septembra 1936. Rokopisi (partiture in posamezni glasovi) naj se pošljejo anonimno—vendar s polnim menom in natanko naslovom skladatelja v prilogi zapečateni kuverti — na naslov: Library of Congress, Division of Music, Elizabeth Sprague Coolidge Foundation — Washington. V poštov pridejo sa mo takšna originalna dela (ne aranžmani), ki se niso nikdar javno izjavila. Skladateljev rokopis ostane last Kongresne biblioteke, in se vnesе v zbirko rokopisov omenjene knjižnice. Nagrajeni delo se bo proizvajalo prvič na bodočem festivalu komorne glasbe v Kongresni biblioteki spomladi leta 1937. Vsa dopolnena dela bodo podvržena pravilom tega natečaja.

Zivahen promet na sušakem aerodromu. V nedeljo bo na sušakem letališču velik letalski miting. Zračni promet je bil otvoren leta 1930 in vsek dan je letalo samo enkrat, zdaj pa prileti na Sušak vsek dan že pet let. Lani je šlo preko sušakega letališča 3.000 potnikov, letos pa bo premet še večji. Približno leto, dobi Sušak zračno zvezo z Rabom, Šibenikom, Splitom Dubrovnikom in Kotrom.

Domovi JS v Primorju so polni. Da omogoči počitnice na morju tudi mladini je začela Jadranska straža graditi na Jadrani domove. Letos so njeni kolonije polne. Po mladek JS iz Maribora je na počitnicah v Bakru, naški Splitu, zagrebski v Jelsu, petrovogradski v Omisu, beograjski v Bjelegu, sarajevoški v Budvi itd. Oblastni odbor JS v Ljubljani, Osijeku in na Cetinji nameravajo zgraditi na Jadrani domove.

Angležinje navdušene za lepoto Hvara. V Hvar je prispelo 26 profesorjev iz Londona. Angležinje so navdušene za naravne lepote Hvara, a posebno so jih očarali kulturni in zgodovinski spomeniki ter stare stavbe v katedrali in smostanu.

2.000.000 za volitve v delavskem zavaru. Minister socijalne politike in ra-

rodne zdravstvene je ustregel splošni zahteve po volitvah v delavskem socialnem zavaru. Volitve pa ne bodo smele veljati več nego 2.000.000. Po starem volilinem redu bi veljale okrog 5.000.000.

Konferenca gospodarskih zbornic. Danes se je pričela v Beogradu konferenca gospodarskih zbornic, na kateri se bo obravnavalo vprašanje kinetičnih dolgov in druga važna gospodarska vprašanja. Predno izida uredbo o kinetičnih dolgovih boče vladu vedeti kakšno stališče svazemo v tem pogledu gospodarske zbornice. Iz Ljubljane je odgotoval na konferenco glavni tajnik ZTOI g. Ivan Mohorič.

Izlet hrvatskih planincev v Julijske Alpe in Kamniške planine. Hrvatsko planinsko društvo priredi od 16. do 18. t. m. evočne člane skupen izlet v Julijske Alpe in Kamniške planine. Glavna skupina se odpreje iz Zagreba 17. t. m. opoldne. Osim, ki jim bo mogoče odpreti prej, se pa odprejejo že 14. odnosno 16. t. m. Glede tur se bodo planinci sami domenili.

Z avtobusom na svetovno razstavo v Bruselj. Zveza za tujški promet v Ljubljani priredi drugi izlet z avtobusom na svetovno razstavo v Bruselju. Zadnji dan za prijave je jutri. Vprašate one, ki so se udeležili prvega izleta in prepruhali se boste, kako krasna, počna znamenitosti in naravnih lepot je ta pot. Človeku ostane tako potovanje v nelzbirsni spomin.

Vreme. Vremenska napovedi pravi, da bo lepo in toplo vreme, možnost nevih. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 32, v Zagrebu 31, v Skoplju 30, v Ljubljani 29.2. v Beogradu 28, v Sarajevu 27, v Mariboru 26, v Rogaški Slatini 25. Davi je kazal barometr v Ljubljani 768,5, temperatura je znašala 16,6.

Smrtna nesreča. Na cesti Virovitica–Cornji Maholjac je padel s tovornega avtomobila delavec Dušan Stojanovič tako nesrečno, da mu je počila lobanja. Prepeljali so ga v bolničko, kjer je kmalu umrl. Ker ni imel denarja je zlezel skrivaj na tovorni avtomobil in se skril med deske, da ga gospodar ni opazil. Na ostrem ovinku je pa padel z avtomoba.

Iz Ljubljane

Iz Ljubljane. —**Izvajanje beračev v Ljubljani.** Danes so že zgodaj zjutraj pritiskani v mestu berači od vseh strani. Prihajajo so mladi in stari, moški in ženske, nekateri podpori res potrebnim, vedena pa sev onih, ki je niso potreben in ki beračijo in navade. Berač pa je čakalo danes neprijetno presenečenje, kajti komaj so se prav mogli lotiti posla, že so jim bili za petami stražniki in detektivi, ki so jih do opodne polovini cele grube ter jih odpeljali na policijo. Med arretiranci so bili tudi ne kateri večji grešniki, ki so jih po zasiljanju oddali na sodišče dočim so druge kaznovali policijsko, nekateri poslali odgonakim potom v njihove pristojne občine.

Iz Avto podri kolesarko. Na Vidovdanski cesti se je pripetila davi nekaj pred 3 huda nesreča katere žrtev je postal 37letna likarica Ivana Erbežnikova, doma iz Tomačevega, uslužbena pa pri Reichu na Poljanskem nasipu. Erbežnikova je privozila po Vidovdanski cesti, baš tedaj pa je pridržal se ne s posebno brzino okrog vogla Šofer Lojze H. Avto je kolesarko odbil, da je padla po tleh in obležala nezvezstva. Šofer je voz takoj ustavljal, poneverčeno naletal in jo odpeljal v bolničko. Pri karambolu je Erbežnikova dobila težke notranje poškodbe in hude praski po vsem telesu.

Iz Samorodnega narednika. Včeraj zjutraj so pripeljali v vojaški bolnički mrtvega 23 letnega narednika Edvarda Dolterja iz Metlike. Dolter je bil še nedavno v službi v vojaški bolnički, od koder je bil premestovan v vojaški bolnički v Ostrij. Včeraj je naenkrat prišel v Ljubljano, obiskal je svoje znance v vojaški bolnički in jim pravil, da pribaja po večnih opravkih. Potem se je poslovil od njih in s prijatelji popiral več noč. Končno so se s takšnjim odpeljali pred neko kavarno, in ta čas ko so stopili njegovi tovariši v kavarno se je Dolter zunaj ustreljal z vojaškim samokresom v glavo, da so izstopili možnosti. Ka ga je pognoalo v smrt ni znano.

Iz Za avtoonski izlet v Logarsko dolino in na Ljubljano. v nedeljo 11. t. m. sprejema »Putnik«. Prijave do sobote.

Kupuj domače blago!

MARIJ SKALAN

Sida Silanova

Naj zaradi temnih strahov, ki so mora sploh samo prazne fantazije, utišem to veliko ljubezen in z njo svojo in njegovo življensko srečo? Kdo mi daje to pravico? Ako je ta ljubezen resnična, potem sem samo del polovice, ki je še z njim celota. Da, celota, tudi on...«

Razum pa ni popustil: »In vendar se tu ne smem prenagličiti! Ne smem brez temeljite premišljenoosti planiti k njemu in se mu obesiti okoli vrata. Tedaj me seveda ne bo mogel pohniti od sebe. Storil bi po moji želji, četudi morda proti resnični volji. Ne, tu je treba premišljenočnosti, skrajne previdnosti.«

Snowala je načrte, jih preizkušala in spet podpirala, nazadnje je pa odločila: »Ne, dokler se oče ne vrne, ne smem k njemu. Sele tedaj, aко res ne bo nobene druge rešitve, bom poizkusila to edino. Dotlej pa moram pripraviti do odtenka sleherne besede in krenje izdelan načrt...«

Ob istem času kakor Josip Silan, je pa bil obveščen o polomu milanske družbe tudi Adolf Rogan, ki je v zadnjih mesecih razpredel povsed izvrstno organizirano vohunsko službo, da je mogel biti takoj in točno poučen o vseh Silanovih gospodarskih zadevah, morda celo prej in še bolje kakor Josip Silan

sem. V svoji toplo zakurjeni delovni sobi si je zadovoljno pomel roke. Na njegovem debelem, zatrekljem obrazu se je pojavil zloben smehljaj zmagovalca:

»Tako torej, si je dejal, »bitka je dobljena, Silanovina je naša. Moj nos je dobro vohal. Novi milijoni... Sedaj je postavljena za Roganov rod trdna podlaga. Zaenkrat Rogan senior, potem pa Evgen in Mariboru, Ervin v Hruščici. Samo ko ne bi bil ves njej...«

Misel na pokojno ženo mu je pregnala zadovoljni smehljaj. Udarija mu je v spomin kakov nekaj neprijetnega, skrajno močnega. Še vedno, po letih njenje smrti, je čutil neznanjano njeni etično mod in višino, ki je tako daleč presegala njegove nizične, v katerih je grabil bogastvo preko solz in krv stotin nesrečnikov. V znacaju obet svojih sinov, zlasti Ervina, je čutil njeni moralno zmago nad seboj in ji sramote tega poraza niti po smrti ni mogel odpustiti. Napisel je pa jeno zamahnil z desnicijo in si s silo vse svoje energije pregnal nevšečno misel, kakov veselj, kadar se mu je približala v uru stiskali ali zmage.

»Preč! Adolf Rogan ne sme poznati sentimentalnosti, poznati mora samo neizprosno napredovanje do ciljev. Kar se mi postavi na pot, mora pasti! Silan

Peteč, 9. avgusta 1935.

Občutljiv barometer

— Pomislite, gospod, moj barometer je tako občutljiv, da je onega dne, ko mi je ušla žena, kazal baš na lepo vreme.

Zvečni kino Dvor

Tel. 27-30

Danes ob 4. 7. in 9. uri

PRINC AHMED

1001 NOC

Dopolnilo: Bikoborbe v Španiji.

Vstopnina v parter Din 3.50

Iz Celja

—c. Avtobusna proga Celje — Logarska dolina in nevarnosti. Komisija mestnega avtobusnega podjetja v Celju za progo Celje — Logarska dolina je potekla. Prometno ministrstvo pa postavlja predčitki podelitev nove koncesije za to progo, ker smatra, da konkurenca zeleničča Če je ta načrta uresničila bi Celje izgubilo neposredno zvezo z Gornjo Savinjsko in Logarsko dolino, kjer je tukaj promet po otvoriti avtobusne zveze Celje — Logarska dolina izredno očival ter privabil goste iz raznih krajev države in inozemstva. Interesi tujškega prometa nujno zahtevajo, da dobri mestno avtobusu pojetje čim prej novo koncesijo zato začne progo.

—c. Mestna knjižnica bo od 12. do 19. t. m. zaprta, 20. t. m. pa začne zopet poslovati.

—c. Nov šahovski klub. Pred dnevi je bil ustanovljen šahovski klub v Gaberju pri Celju. Za predsednika je bil izvoljen Emil Csörgő.

—c. Občno razstavo v Celju je obiskalo v nedeljo, ponedeljek in včeraj že okrog 7.000 ljudi. Obisk presega vsa pričakovanja.

Iz Laškega

— Osebna vest. Novi srezki sanitetni referent g. dr. Fran Delak je prevezel s 1. avgustom uradne posle pri tukajnem srezkem načelniku.

— Hmeljska prica. Na splošno željo novih sokolskih dramatičnih odsekov v soboto 10. tm. 20. uri priljubljeno Gobcevo opereto: »Hmeljska prica.«

— Uzmivoči. Utrjeni od težkega dela so Marinčovi na Slinjem spali v noči od 31. julija na 1. avgusta, da bi jih tudi groz ne bil prebudil. To priliko so izrabili predniki terti in vložili v sobo, kjer so vohali plen, ki ni bil bas slab. Odnosi so našli 3000 din gotovine ter večjo množino iajc in zaloge zabele. Plena pa se niso dolgo veselili, ker jih je na pobudo tukajnje žandarmerske stanice zatolito celjska žandarmerska baško sestava. Moštvo obično klubov je igralo z enom, vendar pa so bili Zagrebčani v premiči in vodili v obeh poltasih. Posebno v na padu so bili mojstri ter dosegli tudi temu pirmere rezultate 5:2 (1:0). Po tekmaci se je razvila živahnava zabava na veselčnem prostoru. Pri tej prilici so zabili zmagovalci zabitne gole s čašo rujnega. Pridružili so se jim tudi premaganci, ki so jim bili pri teh tekmaci popolnoma kosa. Klub lokalpatriotičnemu navdušenju posameznih klubov pa je bilo slovo navdušenje prijateljsko. Pri pestrem sporednu dnevu je prišel pač vsak na svoj račun in bi se menda celo Tirolec ne bil mogel pritožiti.

— Nedelja v znamenu sporta. S.K. Laško je priredil v nedeljo športni dan, ki je privabil poleg športnikov — številno publiko v Laško. Iz izletniškim vlakom pa se je priredilo tudi 80 Zagrebčanov. V določnem štafetnem teku 4 x 100 m je odnesel prvenstvo S.K. Celje (predhodni pokal); sledila sta mu S.K. Celje (predhodni pokal); v distančnem teku 1500 m pa sta zmagala: Matko in Haas (S.K. Laško). Popoldne pa so se odigrale nogometne tekme, od katerih je bila posebno revanšna tekma med S.K. Laško ter trgovskim S.K. Zagreb nadvinska zanimiva. Moštvo obično klubov je igralo z enom, vendar pa so bili Zagrebčani v premiči in vodili v obeh poltasih. Posebno v na padu so bili mojstri ter dosegli tudi temu pirmere rezultate 5:2 (1:0). Po tekmaci se je razvila živahnava zabava na veselčnem prostoru. Pri tej prilici so zabili zmagovalci zabitne gole s čašo rujnega. Pridružili so se jim tudi premaganci, ki so jim bili pri teh tekmaci popolnoma kosa. Klub lokalpatriotičnemu navdušenju posameznih klubov pa je bilo slovo navdušenje prijateljsko. Pri pestrem sporednu dnevu je prišel pač vsak na svoj račun in bi se menda celo Tirolec ne bil mogel pritožiti.

— Nedelja v znamenu sporta. S.K. Laško je privabil v nedeljo športni dan, ki je privabil poleg športnikov — številno publiko v Laško. Iz izletniškim vlakom pa se je priredilo tudi 80 Zagrebčanov. V določnem štafetnem teku 4 x 100 m je odnesel prvenstvo S.K. Celje (predhodni pokal); sledila sta mu S.K. Celje (predhodni pokal); v distančnem teku 1500 m pa sta zmagala: Matko in Haas (S.K. Laško). Popoldne pa so se odigrale nogometne tekme, od katerih je bila posebno revanšna tekma med S.K. Laško ter trgovskim S.K. Zagreb nadvinska zanimiva. Moštvo obično klubov je igralo z enom, vendar pa so bili Zagrebčani v premiči in vodili v obeh poltasih. Posebno v na padu so bili mojstri ter dosegli tudi temu pirmere rezultate 5:2 (1:0). Po tekmaci se je razvila živahnava zabava na veselčnem prostoru. Pri tej prilici so zabili zmagovalci zabitne gole s čašo rujnega. Pridružili so se jim tudi premaganci, ki so jim bili pri teh tekmaci popolnoma kosa. Klub lokalpatriotičnemu navdušenju posameznih klubov pa je bilo slovo navdušenje prijateljsko. Pri pestrem sporednu dnevu je prišel pač vsak na svoj račun in bi se menda celo Tirolec ne bil mogel pritožiti.

Frederic Boutet:

Anonimno pismo

Pnevmatično pismo je tu, go spod...

Henry Chartrey se je baš oblačil k obedu pri prijateljih, ko mu je prinesel sluga sivo kuverto, na kateri je bilo s strojem napisano njegovo ime in naslov. Odprl jo je, razgrnil list tankega papirja in prečital naslednje, tudi na stoj pisane vrstice.

Iskren prijatelj meni, da je dolžan opozoriti vas, da Genevieve Vallorgeva že ima ali pa pripravlja imeti ljubčka Xaviera Lefustella. Varala je z vami svojega moža, ki ni dovolj pazil na njo in ki ga ni ljubila, kar je bilo povsem naravno. Toda zdaj vas varata drugim, ali ni tudi to naravno? Svarim vas.

Henry Chartrey je stal nekaj časa repremčen, držeč pismo v roki. Bil je presenečen, kaj naj to pomeni? Ali je bilo to mogoče... Genevieve naj bi imela ljubčka? Torej je po izvomi o tem, hoteja je oložiti anonimno opozorilo, ne da bi se zmenil ranj, toda to se mu v celoti ni posrečilo.

Pismo je vendar lagalo, vsaj kar se tiče njega samega. Saj sploh ni bil ljubček Genevieve Vallorgeeve. Ni bil njen ljubček, niti ni nikoli lazil za njo čeprav jo je ljubil od prvega dne, ko je zagledal pred sedmimi leti, ko se je omožila z Vallorgeem.

Moj prijatelj je, moj najstarejši prijatelj, je pomisli takrat Henry Chartrey - ne morem ga varati.

Bil je sicer prepričan, da nežna in dražestna Genevieve ne more ljubiti neotesane, veselgi in često nerazsodnega Vallorgea. Vendar je pa ostal zvest svojemu sklepu in postal je njen domači prijatelj. Svoje naračajoče lju beznji do mlade žene, ljubezni, polne otožnosti in spoštovanja, ni nikoli izdal niti z besedico, niti s pogledom.

Genevieve je bila zani živa podoba mikavnosti in kreposti. Naklonila mu je svoje prijatelstvo, svoje dragoceno zaupanje. Spriznjal se je s tihim trpljenjem, ki ga je prenašal, ker je bila omogožena z drugim. In zdaj nai bi se Genevieve naenkrat sprečala s Xaverom Lefustellom, s tem modnim vizualinom, s tem domišljivim publigradem, ki je bodil od ženske do ženske z domišljavo gotovostjo, da se mu te treba sprost pokazati in že zmaga. Da bi tudi Genevieve tako nizko padla? Ne, to je bilo blazno. Toda čim bolj je podil od sebe to grdo misel, tem bolj mu je rojila po glavi. Pred oči mu je stopilo na tisoče dokazov, ki jih doslej sprostil opazil ni. Začutil je ne premljivo želeno zvedevit vsece... Da, vse mora zvedati.

Zvečer je bil povabljen na večerjo k Vallorgeu in zvedel je, da je povabljen tudi Lefustelle. Opazoval bo njegovo občevanje z Genevieve... Henry je spravil pismo v žep svojega smokinga in se pogledal v zrcalo, pred katerim je stal. Njegov obraz je bil še vedno bled od razburjenja. Skušal je pomiriti se, vzel je slugi iz rok klobuk in plašč ter odšel.

Vrnil se je okrog dveh zjutraj. Videl je, toda zaspasti ni mogel. Bil je ves obupan in od jeze je kar škrpal z zombi. Vse je kazalo, da je govorilo pismo resnico. Opazil je bil med Genevieve in Xaverovem Lefustellom znake sporazumevanja, ki so presegali običajne neodgovorne šale. Proti koncu večera se jima je približal, ne da bi ga opazil, tako sta bila zatopljena v kramljjanje - in zaslišal je naslednje Genevieve besede: »Da, pojutrišnjem ob dveh... Lefustellu je pri tem obraz takoj zadovoljno zažarel, da bi mu bil Henry najraje prisoli zaušnico.

Sestanek... Obljubila je sestanek temu tpcu, je pomisli ves iz sebe od ogorčenja. Hladno se je poslovil od Genevieve, ona pa tega niti opazila ni. Odšel je ves zbegam in potr. V glavo mu je šinila misel: zvedeti hoče, da kom sega njegova nesreča.

Da, njegova nesreča... Genevieve ni pripadala njemu... Pa tudi drugemu ne pripadati... Jutri jo bo zasedoval.

V ta namen jeognil drug plăšč, vzel nov klobuk, si nataknil očale in odšel v bližino hiše mlade žene, kjer je sedel v taksi.

Videl je, kako je prišla počasi iz hiše in poklical za vogalom taksi.

Sledite ji, — je naročil. Henry svojemu Šoferju in mu obljudil posebno nagrado, če bo vse dobro opravil.

Genevieve taksi je vozil z običajno hitrostjo do Luxemburga na vogalu ulice Assas. Genevieve je izstopila, plašala in odšla na vrt.

Henry je dal ustaviti svoj avto bližu vhoda v park in z očmi je sledil mladi ženi. Videl je, da se je sestala s Xaverom Lefustellom, ki je že čakal, da je odšel z njim v klopici, kjer sta oba sedla. Kramljala sta dobre pole. Solznih oči ju je Henry odalec opazoval. Ni tak, za kakršno sem jo imel, taka je, kakor so vse one druge, je ponavljala ves ogorčen. Bil je neizmerno nesrečen.

Slednjič je Genevieve vstala in zapustila Xaverja Lefustella, ki je odšel v drugo smer, sama se je pa vrnila skozi ista vrata, kakor je bila prišla.

Na hodniku je bila našla tudi Henry. Prvotno je v hotel ustaviti, pa se ni mogel premagati.

Kaj, vi ste? je dejala Genevieve, toda brez vsakega presenečenja. Ah, kako smešni ste v tem ogromnem plašču in očalah. Ne posmehujte se

mi, je vzviknil in odložil očala, — ne smeje se... Rad bi govoril z vami. Govoriti moram z vami.

Izvolute! Samo zakaj ste tako razburjeni? Kako to, da vas srečam tu?

Da, gotovo niste pričakovali, da srečate tu še nekoga, razen Lefustella, kajne?

Stopil je korak nazaj.

Ah, torej ste mi sledili? In s kakšno pravico? V kaj se pa vmešavate, dragi moji?

Izvolute sesti v moj avto, govoriti moram z vami.

Genevieve, — je začel, ko sta sedela v avtomobilu, — prosim vas, ročim vas, da se enkrat dobro premislite, predno storite nepopravljiv korak. Vam pravim, ker ne morem verjet, da ste že Lefustellova ljubica. Ni vas vreden, vas, Genevieve, ki sem vas stavil tako visoko, ki sem vas tako občudoval; bil sem takon ponosen na to, da sem vaš prijatelj, vaš zaupnik. Skomajnila je z rameni.

Dragi prijatelj, nisem občudovanja vredna žena, čisto navadna žena sam... Da, omožil sem se, sedem let tega, vzel sem moža, ki me ni nikoli ljubil, ki me je podlo varal, ki so mu bile najdolgočasnejše zabave ljubše od mene. Morda ne veste tega. Zdaj to povem. In tudi jaz ga nisem nikoli ljubil. Jaz sploh nisem živel. Morda imam, predno se postaram, pravico do malo ljubzni in življenga. Zdi se mi, da sem čakala že predolgo.

In izbrali ste si tega puhloglavca, tega Lepustella, ki vas ni vreden... Tega ljubite?

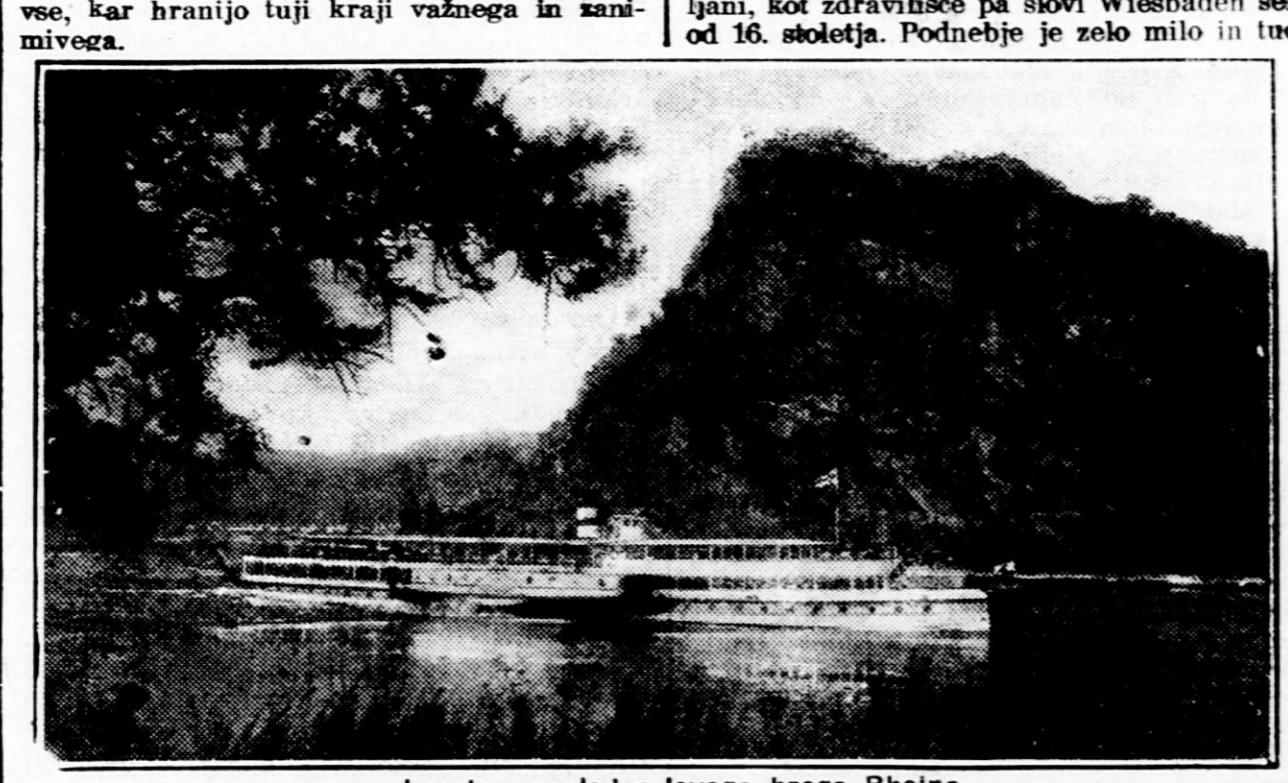
No in kaj potem?

V Mainzu in Wiesbadnu

Cel hrab podkleten — Vodnik, ki sovraži Francoze — Mimo slovite skale Loreley

Ljubljana, 9. avgusta,

Med St. Goarom in Oberweselom se dviga na desnem bregu Rheina navpično proti nebu 132 m visoka stolpovita skala, znana pod imenom Loreley. To mogočno skalo obdaja vence pravljice. Najbolj znana je pravljica o faronici ali vodni vili, ki je nastala okrog leta 1800. K. Brentano pripoveduje o čarovnici, prebivalajoči v Bacharachu. Pozneje so mnogi pesniki opevali to skalo in splošno je znana priljubljena narodna Heinejeva pesem »Ich weiss nicht, was soll es bedeuten, nanašajoča se na Loreley. Na skali stoji lepa restavracija, pod skalo pa vodi železniški predor. Škoda, da nam čas zoperi ne dovoli ustaviti se, da bi bili videli to veliko znamenitost Rheinske doline od bližu. Sicer je pa tudi od daleč lepa. Prepišlo odmerjen čas je na takem potovanju edina senčna stran. Imeti bi ga moral najmanj desetkrat toliko, če bi si hotel vsaj površno ogledati vse, kar hranijo tuji kraji važnega in zanimivega.

Loreley, pogled z levega brega Rheina

Vsi očarani nad prekrasno Rheinsko dolino, v kolikor nismo kimali, smo se počasi bližili drugemu velikemu mestu ob Rheinu, Mainzu. Znatno manjši od Kölna Mainz tudi ni tako velika pravljica, čeprav ima svoje posebne lepote. Promet bi bil tu mnogo manjši, da ne kraljuje v neposredni bližini svetovno znano zdravilišče Wiesbaden, kamor prihaja vsako leto na tisoče bogatih tujcev. Proti večeru, še dokaj rano, smo prispeli v Mainz in se ustavili v najlepšem hotelu »Hotel zu Holland« na bregu

na reko in mogočen železen most čez njo, po katerem si z avtomobilom v četrti ure v Wiesbadnu.

Mainz šteje 135.000 prebivalcev in velja za eno najlepših mest ob Rheinu. Tu se izliva v Rhein reka Main, po kateri je dobro mesto ime. Tu je sedež skofije. Mesto je mirno zato sta se v njem naselili umetnost in glasba. Mainz je pa tudi važno gospodarsko središče, sedež visoko razvite vinške trgovine. Pod hribom za mestom so ogromne kleti, kjer stoejo orjaški sodi, polni zlate rheinske kapljice. Ko smo se vozili čez ta podkletne hrib, smo si na tihem želeti, da bi mogli zatrkljati vsaj nekaj teh sodov domov, da bi povabilo prijatelje na fašo res rujnega vina. Ogromno bogastvo je shranjeno tu, vse niti modernega kletarstva so prepletene v teh pa najnovnejših izkušnjah urejenih kletih, iz katerih gre rheinsko vino po vsem svetu. Tu je tudi rojstni kraj nemških šumetičnih vin, nemškega šampanja.

Na hitro smo stresli v hotelu s sebe prah, ki ga itak ni bilo nič na nas, saj je ta prikazan tudi v Nemčiji na cestah neznan, potem pa našel naš iznajdljivi potni maršel vodnika, kakršnega na vsej poti nismo imeli. Mislite si pruskega podčastnika starega kova, vojaka od nog do glave z brki, da bi kar same poziral Francoze. Prisedel je k nam v avtobus in popeljal smo se čez most v Wiesbaden. Spoloma je nam pokazal znamenitosti Mainza in okolice. Vse je bilo si-

To je grozno! To je strašno! Mar ne vidite, kako trpm? Mar ne veste, kako vas že davno ljubim? Od prvega dne... Ah, Genevieve, to je grozno. Nisem vam hotel tega povedati, bili ste žena mojega starega prijatelja... Preveč sem vas spoštoval. Bože moj, a zdaj ljubite drugega, drugi...

Položila je svojo roko na njegovo in mu pogledala v oči:

Ali verjamete to?... Ali ne verjamete, da je nekaj med meno in tem puhloglavim tepcem? Saj ste vendar sami rekli, da tegu ne morete verjeti. Ta sestanek, javen in prav nič nevaren, je prvi, ki sem ga mu dovolila... in zadnji bo. Ne potrebujem ga več... Zdaj vem...

Kaj veste?

Da me ljubite, prijatelj, kakor ljubim jaz vas že davno, od samega začetka. Čakala sem... Da, čakala sem, da spregovorite. Niste imeli dovolj poguma. Jaz pa menda nisem mogla spregovoriti prva, saj nisem bila prepricana o vaši ljubezni, čeprav sem jo slušala. Dolgo je trajalo to, tako dolgo, da sem se moralatače k nedolžni zvijaci in z njo pojasnit položaj. Spravljeno imam kopijo onega anonimnega pisma. Jo hočete videti? Razumete, morala sem vas pripraviti do ljubosumnosti, drugače bi ne bili spregeti.

Strastno jo je objel.

Ah, Genevieve, ah, Genevieve, kako čudovita ste... kako vas ljubim! Smehljala se je. Ko je mislil, da si je izbrala drugega, jo je obsojal kot grešnico, zanjčeval bi jo bil... A zdaj, ko je vedel da ljubi njega, ji je vratil vse svoje pobožno občudovanje.

tadi po najidealnejših cestah mesta, ne pa užitek. Hoteli so v Nemčiji dobrni, mrčesa se ti ni treba nikjer batiti, saj je vse snažno in čisto. Tudi v Mainzu smo dobro premislili, da smo bili jutri spodobi in dobre volje te na vse zgodaj.

drugih večjih, bolj razgibanih mest, ne boš našel tu ničesar, kar bi te učenilo zadovoljiti. Bil je deveti dan našega potovanja, ko smo krenili z Mainza proti Frankfurtu. Potovanja postane za Mainzem nekotiko dolegačnejša, ne kaže več tako bogato

pojedila je svojo roko na njegovo in mu pogledala v oči:

Ali verjamete to?... Ali ne verjamete, da je nekaj med meno in tem puhloglavim tepcem? Saj ste vendar sami rekli, da tegu ne morete verjeti. Ta sestanek, javen in prav nič nevaren, je prvi, ki sem ga mu dovolila... in zadnji bo. Ne potrebujem ga več... Zdaj vem...

Kaj veste?

Da me ljubite, prijatelj, kakor ljubim jaz vas že davno, od samega začetka. Čakala sem... Da, čakala sem, da spregovorite. Niste imeli dovolj poguma. Jaz pa menda nisem mogla spregovoriti prva, saj nisem bila prepricana o vaši ljubezni, čeprav sem jo slušala. Dolgo je trajalo to, tako dolgo, da sem se moralatače k nedolžni zvijaci in z njo pojasnit položaj. Spravljeno imam kopijo onega anonimnega pisma. Jo hočete videti? Razumete, morala sem vas pripraviti do ljubosumnosti, drugače bi ne bili spregeti.

Strastno jo je objel.

Ah, Genevieve, ah, Genevieve, kako čudovita ste... kako vas ljubim!

Smehljala se je. Ko je mislil, da si je izbrala drugega, jo je obsojal kot grešnico, zanjčeval bi jo bil... A zdaj, ko je vedel da ljubi njega, ji je vratil vse svoje pobožno občudovanje.

Ze zoper se je bilo treba žuriti. Pred odhodom smo si še ogledali katedralo, ki po vsem tem, kar smo videli, je pred niti posebnega. Mesto samo ima sicer krasno lego ob izlivu reke Meine v Rhein, kar je pa malo starega, ne posebno živahnesta mestna inče te vodi pot skrozjem

naučnih naravnih lepot, kakor med Mainzem in Kölnom. Tu postajajo kraji že bolj industrijski, ogromni delavnodajni režejo obe roki, dolina preide v široko ravno in oči se ti zelo počutoma utrujati, ker se se razvadijo. Tovarna se dviga pri tovarni, kamor ogledaš, sami tovarniški dimariki. Blizu je se vzdaha industrijska mesta.

Med St. Goarom in Oberweselom se dviga na desnem bregu Rheina navpično proti nebu 132 m visoka stolpovita skala, znana pod imenom Loreley. To mogočno skalo obdaja vence pravljice. Najbolj znana je pravljica o faronici ali vodni vili, ki je nastala okrog leta 1800. K. Brentano pripoveduje o čarovnici, prebivalajoči v Bacharachu. Pozneje so mnogi pesniki opevali to skalo in splošno je znana priljubljena narodna Heinejeva pesem »Ich weiss nicht, was soll es bedeuten, nanašajoča se na Loreley. Na skali stoji lepa restavracija, pod skalo pa vodi železniški predor. Škoda, ker ni imel denarja. Ko je nekoga dne zoper kupil zavojček slabega tobaka in ga odpril je našel v njem najboljši tobak. Gotovo so se zmotili pri zavajjanju, je pa nekdo javil, kajti jaje je romalo pot v Newyork v bladini. Dotični, ki je slušajno dobro, je prišel na farmo osebno. Bil je mlad pek, ki je prebival komaj dober kilometr od farme in je hodil s farmarjem po hčerkico celo v šolo. Seveda sta se vzela.

Ta tobak sem spravila skrivaj v zavojček za siromašnega kadilca. Ce ste vi, ki ga dobite, mladenč edenčne zunanosti, mi sporočite svoj naslov. Pisem so Mary Flindersova in sem delavka v tobačni tovarni v Houstonu.

Williams je pa takoj pisel in čez nekaj mesecov je bila že poroka. Cez tri leta ga je za moral zena na zdravilišču nasvet odvaditi kadeti.

Ljubezen hodi večkrat res čudna pot. Neki delavci v tovarni vžigajo na Svedskem se je nasmejala sreča, ker je položil v skatlico pismec z opozoril na svojo osamljenost. Čez leto dni se je javil ameriški inženjer in vzela sta se. Po manjših francoskih mestih je med dekleti še zdaj

navada pridržati fotografijo in naslov na otroški balonček, da najde dekletko tako pravega. Tudi paketi sadja v Kaliforniji so že prineseli mnogim dekletom srečo. In nedavno so nedeljski listi zabeležili vest o posebno čudnem naključju. Mlada hči nekoga farmarja je napisala svoje ime in naslov s kraftkim življepisom na sveže jajce, ki je šlo k prekupecu v najbližje mesto. Minilo je pa leto dni, predno se je nekdo javil, kajti jaje je romalo pot v Newyork v bladini. Dotični, ki je slušajno dobro, je prišel na farmo osebno. Bil je mlad pek, ki je prebival komaj dober kilometr od farme in je hodil s farmar